

Ode aan het IJ

Hoe kon ik van Amsterdam gaan houden?

Ik kwam uit het noorden, van de dijken en de zee en het Ommeland.

Van de hoge luchten en de wijde blik - geen mens te zien. Alleen trekvogels.

Opeens was ik hier.

Ik werd niet begeistert door de grachtenhuizen,

de panden met de klokgevels en de trapgevels,

de middeleeuwse wallen,

de nauwe straatjes van de Jordaan,

de stille hofjes, de wriemelende Albert Cuypmarkt,

de luidruchtige winkelstraten,

de kantoortorens, de zalen met tentoonstellingen,

de parken met de joggers en de hekken er omheen,

de elegante bezoekers van de opera.

Al die bekoorlijkheden waarvoor nieuwkomers vallen.

Ik liep door een vreemde stad.

Daar is de veerpont. Het blauwe bootje over het IJ.

Aqua. Eau. Ie. Ee. Aa. O. IJ.

Water betekent het. Water!

Het is voorjaar in Amsterdam.

Een schittering van licht op het IJ. Een helle gloed.

Een briesje stuift over het water.

De groene golven klotsen opgewekt.

Zilvermeeuwen dalen neer op de dukdalven.

Daar vaart vrachtschip het Vertrouwen - schuimende golven voor de boeg.

Daar een diepgeladen binnenvaartschip, de Hoop.

En daar een zenuwachtige rondvaartboot.

Een geel slepertje van de havendienst.

De waterboot die water brengt aan boord.

Een oude jammerende driemaster.

Onverzettelijke baggerboten.

Een containerschip met rode en blauwe blokken.

Een Caribisch cruiseschip met ontelbare patrijspoorten

en ontelbare verlangens.

Twee dappere jachtjes ploegen naar de Oranjesluizen.

De hoge bouwkransen boven de stad knikken instemmend.

De vrolijke lentewind laat de bomen en struiken

op de oever
de salsa dansen.
Daverend draven de treinen voorbij,
ze ontsnappen uit de overkapping van het station.
Een prikkelende geur van koffie waait uit de
Star Ferry.

De roze en gele en lichtblauwe flatgebouwen
mijmeren over de lichtheid
van het leven.
De Shelltoren heeft een witte strik op haar hoofd.
Op de steiger zitten verliefde stellen.
En boven het water dansen de wolken: wit,
donkerblauw, zilverig.

Hey meisje op je hoge hakken,
Hey ouwe bootwerker, hey verdwaalde hond,
hey blonde moeder met je rimpel in je voorhoofd
en je blonde kindjes voor in de bakfiets:
ga je mee naar de overkant?
Het IJ is een glanzend plein
In het midden van de stad.

's Avonds is het plein donker.
Het zwarte water woelt rusteloos tegen de
beschoeiing.
De lichtbakens deinen. Een, twee, drie, vier, vijf!
Wit licht! Rood licht!
Het Muziekgebouw aan het IJ is een lichtende poort.
De brug naar het Java-eiland: een snoer van
feestverlichting.
De lantaarns op de kade: een ketting van
glimmende kralen.
Zo ver en toch zo dichtbij! roept de andere oever.
Een troep ganzend vliegt gakkend over.
De volle maan is een beverige zilveren ladder
die in het water is neergelaten.

Daar komt de blauwe pont aanglijden,
als een schaatser gaat hij door de bocht.
Achter de verlichte ramen gezichten
van mensen die over willen varen.
Vreemdelingen in de nacht.
Het water bij de steiger zuigt en bruist en wiegt.
Ie - ie - ie. Een fluittoon. De veerboot arriveert.
De sjaals wapperen,
De brommers zetten hun motoren aan,
De lampjes van de fietsen worden aangeklikt.

Hoe kon ik van Amsterdam gaan houden?

Alle dagen stond ik op de voorplecht van de
veerpont. En ik keek om me heen.
Aqua. Eau. Ie. Aa. O.IJ.
Water betekent het, water!
Het IJ is een glanzend plein
In het midden van de stad.

En zo, met het water en de schepen, de wolken
en de meeuwen,
de bruggen en de torens voor ogen,
raakte ik gehecht aan Amsterdam.